

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

SSOzsa-bch-0700- 33(2) /14(2778)

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 19.11.14.
nr. 4654 podpis. Borusewicz

Warszawa, 2014-11-18

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 20.11.14.
nr. 6853 podpis. M

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 października 2014 r., znak: BPS/043-63-2737MRiRW/14, w sprawie tekstu oświadczenia złożonego przez senatora Jana Rulewskiego podczas 63. posiedzenia Senatu RP w dniu 23 października 2014 r., uprzejmie informuję, co następuje.

Do 2004 roku Agencja Nieruchomości Rolnych na rzecz środowisk popegeerowskich podejmowała m.in. następujące działania:

- 1) udzielała pomocy dla byłych pracowników ppgr i członków ich rodzin w przewycięzaniu trudnych sytuacji życiowych, obejmującą przede wszystkim wsparcie programów stypendialnych dla młodzieży z ubogich rodzin popegeerowskich, dofinansowanie wypoczynku na koloniach i zimowiskach dzieci ze środowisk byłych ppgr oraz dożywianie w szkołach w ramach uczestnictwa Agencji w rządowym programie wspierania gmin w dożywianiu uczniów,
- 2) wspomagała aktywizację zawodową bezrobotnych pracowników byłych ppgr, w tym poprzez refundację części kosztów wynagrodzeń płaconych przez pracodawców tworzących nowe miejsca pracy w sektorach pozarolniczych,
- 3) wspierała realizację programów na rzecz tworzenia miejsc pracy i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, w szczególności absolwentów zamieszkałych na terenach wiejskich, przekazując na ten cel środki pieniężne do Funduszu Pracy,

4) wspierała wypłaty świadczeń przedemerytalnych przyznanych na podstawie art. 37k ust. 9 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, przekazując na ten cel środki pieniężne do Funduszu Pracy.

Ustawa z dnia 4 marca 2004 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2004 r. Nr 69, poz. 624), pozbawiła Agencję Nieruchomości Rolnych podstaw prawnych do działań dotyczących pomocy środowisku popegeerowskiemu. Celem powyższej ustawy było doprowadzenie do sytuacji, w której cały zakres tematyczny związany z udzielaniem pomocy społecznej regulują przepisy wydawane bądź inspirowane przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Obecnie Agencja Nieruchomości Rolnych współuczestniczy, w ramach współpracy organizacyjnej, w Programie Stypendiów Pomostowych (segment IA), skierowanym do maturzystów pochodzących z rodzin popegeerowskich. Oddziały Terenowe Agencji informują potencjalnych kandydatów o warunkach przystąpienia do Programu, przyjmują wnioski o stypendium i dokonują ich wstępnej weryfikacji, a następnie przekazują je do Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości w Łodzi. W ramach trzynastu edycji ww. programu, pomoc w postaci stypendium otrzymało łącznie ponad 7 900 studentów I roku, pochodzących z rodzin popegeerowskich, w tym 234 studentów w bieżącym roku akademickim.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach swoich właściwości podejmuje m.in. działania dedykowane środowiskom popegeerowskim, mające szczególny wyraz w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Programie Pomocy Środowiskom Popegeerowskim, realizowanym przez Agencję Nieruchomości Rolnych. Beneficjentami pomocy w ramach Programu Pomocy Środowiskom Popegeerowskim są gminy, spółdzielnie mieszkaniowe oraz jednostki państwowe i komunalne. Celem programu jest doprowadzenie przekazanych beneficjentom przez Agencję obiektów do stanu technicznego umożliwiającego ich sprawną eksploatację.

W ramach Programu Pomocy Środowiskom Popegeerowskim Agencja udziela bezzwrotnej pomocy finansowej na realizację zadań inwestycyjnych (remontowych) polegających na:

- remoncie lub przebudowie budynków, lokali, obiektów infrastruktury technicznej, w tym przejętych dróg osiedlowych, których udokumentowany stan w momencie przekazania potwierdza konieczność dokonania remontu lub przebudowy, a także podłączeniu przekazanych budynków, lokali i infrastruktury technicznej do istniejącej lub budowanej gminnej infrastruktury technicznej,

- remoncie lub przebudowie urządzeń, obiektów i sieci: energetycznych, wodnokanalizacyjnych, ciepłowniczych oraz telekomunikacyjnych,
- budowie budynków, lokali i infrastruktury technicznej wyłącznie wówczas, gdy budowa ta ma zastąpić nieodpłatnie przekazane obiekty, których remont jest już nieuzasadniony ekonomicznie, a w wypadku budowy, która miałaby rozszerzyć krąg usługobiorców, to jedynie w części odpowiadającej potrzebom nieruchomości, które były lub są nadal w zasobie i pozostałych dotychczasowych usługobiorców.

Podstawę prawną udzielania przez Agencję bezzwrotnej pomocy finansowej stanowi rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Agencji Nieruchomości Rolnych oraz gospodarki finansowej Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 52, poz. 427, z późn. zm.).

Na realizację Programu Pomocy Środowiskom Popegeerowskim przeznaczono w planach finansowych Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na lata 2009-2014 środki w wysokości 327,1 mln zł, z tego w 2014 r. – 50,0 mln zł.

Od 2009 do końca września 2014 r., Agencja Nieruchomości Rolnych poniosła wydatki w wysokości 215,5 mln zł związane z bezzwrotną pomocą finansową dla gmin, spółdzielni mieszkaniowych oraz jednostek państwowych i komunalnych, przejmujących urządzenia, obiekty i sieci w trybie art. 24 ust. 6 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2012 r. poz. 1187 z późn. zm.), prowadzącym działalność w tym zakresie.

W 2013 roku Agencja Nieruchomości Rolnych realizowała 164 umowy o udzielenie bezzwrotnej pomocy finansowej, przekazując środki w łącznej kwocie 31,0 mln zł. 130 umów dotyczyło pomocy gminom (o łącznej wartości 28,2 mln zł), 34 – pomocy spółdzielniom mieszkaniowym (na kwotę 2,8 mln zł).

W 2013 r.:

- 45% (tj. 13,8 mln zł) kwoty bezzwrotnej pomocy finansowej dotyczyło finansowania inwestycji w zakresie infrastruktury gospodarki wodno-ściekowej (sieci wodociągowe i kanalizacyjne, oczyszczalnie ścieków, stacje uzdatniania wody, hydrofornie),
- 38% (tj. 11,9 mln zł) związane było z finansowaniem remontów budynków i lokali, sieci ciepłowniczych, kotłowni,
- pozostała bezzwrotna pomoc finansowa - 17% (tj. 5,3 mln zł), w ramach programu pomocy środowiskom popegeerowskim, dotyczyła m.in. budowy i remontu dróg i chodników.

Ponadto, Agencja Nieruchomości Rolnych, w ramach wsparcia środowisk pracowników byłych ppgr, pokrywa wydatki związane z utrzymaniem mieszkań emerytów i rencistów, którzy zostali zwolnieni z płacenia czynszu za najem lokalu mieszkalnego na podstawie art. 47 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Jednocześnie informuję, że realizacja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 przyczynia się do poprawy sytuacji na terenach popegeerowskich. Wdrażany od 2007 r. Program ukierunkowany jest na rozwój wszystkich obszarów wiejskich w kraju i realizowany jest poprzez cztery osie priorytetowe.

Wpływ na poprawę sytuacji mieszkańców terenów popegeerowskich mają szczególnie działania realizowane w PROW 2007-2013 w ramach osi III. Bardzo ważna jest możliwość uzyskania, w ramach tej osi, pomocy na rozwój przedsiębiorczości na wsi oraz tworzenia nowych miejsc pracy. Pomoc w ramach działania „*Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw*” kierowana była zarówno do osób fizycznych jak i osób prawnych podejmujących lub rozwijających działalność gospodarczą na wsi. W ramach działania „*Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej*” wspierany jest rozwój działalności nierolniczej oraz tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów podejmowanej przez rolników, domowników i małżonków rolników. Z tej formy pomocy mogli skorzystać także mieszkańcy terenów popegeerowskich posiadający gospodarstwa rolne.

Zgodnie z przyjętym systemem wyboru projektów w ramach działań osi III, delegowanych do wdrożenia przez samorządy wojewódzkie:

- „*Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej*”,
- „*Odnowa i rozwój wsi*”,

największe szanse na dofinansowanie miały najbiedniejsze gminy wiejskie i miejsko – wiejskie. Gminy wiejskie i miejsko – wiejskie, na terenach, których zlokalizowane były państwowe gospodarstwa rolne, mają z reguły niskie dochody na jednego mieszkańca, wysoki stopień bezrobocia i niski stopień wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Dlatego projekty z tych gmin, były preferowane przy wyborze do realizacji. O przyznaniu pomocy decydowała bowiem suma punktów przyznanych na podstawie ww. kryteriów.

Mieszkańcy terenów popegeerowskich posiadający gospodarstwa rolne mogą także korzystać na ogólnych zasadach z działań PROW 2007-2013 wspierających proces restrukturyzacji gospodarstw rolnych, podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji oraz działań rolno-środowiskowych i pomocy na utrzymywanie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania.

Również działania Osi IV Leader mogły wspierać aktywizację lokalnych społeczności. W okresie 2007-2013 Lokalne Grupy Działania, które swym zasięgiem obejmowały przeszło 90 % obszarów wiejskich w kraju, realizowały Lokalne Strategie Rozwoju (LSR). Należy nadmienić, że LSR powstawała w oparciu i na potrzeby osiągania celów na poziomie lokalnym. Co więcej, zgodnie z przepisami PROW 2007-2013, kierunki i rodzaje interwencji musiały uwzględniać potrzeby mieszkańców.

Pragnę poinformować, że opracowany w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 będzie kontynuował działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Liczymy, że kolejny okres programowania przyczyni się do dalszego wyrównywania dysproporcji rozwojowych pomiędzy obszarami wiejskimi w Polsce.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

